

Temat zajęć: Gwaro w bibliotece

Informacje ogólne:

Czas trwania	1 h
Grupa docelowa	7-8 klasa SP
Cele jakie chcemy osiągnąć	<i>Po zajęciach osoby uczestniczące (wiedzą, umieją, rozumieją, stosują, analizują, tworzą):</i> - wiedzą o zróżnicowaniu językowym Polski, mają wiedzę o gwarach - umieją wskazać na mapie regiony Polski i ich gwary - rozumieją, że gwara to element tożsamości i rozumieją potrzebę pielęgnowania i wyrażania też tożsamości lokalnej
Krótki opis	Gwara to element naszej tożsamości. Podczas warsztatów w bibliotece uczniowie poznają różnorodność gwar w Polsce. Pracują z tekstami, by aktywnie w formie scenek przedstawić gwary regionalne. Zastanawiają się nad językiem swojego regionu, by spróbować zrozumieć językową tożsamość miejsca, w którym mieszkają.
Metody pracy	Prezentacja multimedialna w niej film z brzmieniem gwar, odegranie scenek w gwarze, wykreślanek ze słowami w danej gwarze, praca plastyczną z mapą, dyskusja
Potrzebne materiały	Brytol, flamastry, kostki, akcesoria do scenek, rzutnik, komputer, ekran, książka <i>Gwaro</i>

Dokładny opis zajęć:

- Rozmowa na początek:
wyjaśnienie tematu, pojęć: gwara, dialekt, język. Rozmowa o tożsamości, wyjaśnienie pojęcia i sprawdzenie poprzez rozmowę, co uczniowie wiedzą i myślą o tożsamości.
- Prezentacja: Gwary w Polsce.
- Część warsztatowa:
praca z tekstem, przykłady różnych gwar i ich charakterystyka w praktyce.
Teksty są też punktem wyjścia do stworzenia przez uczniów scenek i odegrania ich. Uczniowie podzieleni na grupy pracują nad scenkami w danej gwarze, które potem przedstawiają innym grupom. Materiałem do stworzenia scenek są teksty, które otrzymali i omawiali w pierwszej części warsztatu.
- Podsumowanie zdobytych informacji w formie rozsypanki wyrazowej – podane słowa, zwroty i powiedzenia trzeba przyporządkować do konkretnej gwary. Rozsypanka zrobiona jest na podstawie tekstów z części warsztatowej.
W podsumowaniu rozmawiamy z uczniami i pytamy, co zapamiętali z zajęć. Można też wrócić do tematu tożsamości i połączyć z lokalnością języka, gwarami, szczególnie na terenach, gdzie jednym z wyznaczników lokalności jest właśnie gwara. Warto, aby

uczniowie wyszli z przekonaniem, że gwary nie można się wstydzić, wręcz odwrotnie, stanowi bogactwo, które wyróżnia dane miejsce i jest częścią jego tożsamości. Warto ją pielęgnować.